Мамандандырылған ұйым үшін жануарлар дүниесі мен ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау жөніндегі жұмыстарды жүргізуге арналған авиациялық техникаға, арнайы көлікке, байланыс құралдары жабдығына, навигациялық жабдықтар мен арнайы құралдарға қажеттіліктің заттай нормаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрінің 2025 жылғы 1 шілдедегі № 181-Ө бұйрығы

Қазақстан Республикасы Бюджет кодексінің 70-бабының 3-тармағына сәйкес, БҰЙЫРАМЫН:

1. Қоса беріліп отырған Мамандандырылған ұйым үшін жануарлар дүниесі мен ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау жөніндегі жұмыстарды жүргізуге арналған авиациялық техникаға, арнайы көлікке, байланыс құралдары жабдығына, навигациялық жабдықтар мен арнайы құралдарға қажеттіліктің заттай нормалары бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің интернет-ресурсына орналастырылуын;

2) Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің "Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы Эталондық бақылау нормативтік-құқықтық актілер банкіне енгізу үшін осы бұйрықтың қазақ және орыс тілдерінде жіберілуін қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Экология және табиғи ресурстар вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Министр	*Е. Нысанбаев*

"КЕЛІСІЛДІ"
Қазақстан Республикасы
Қаржы министрлігі

Қазақстан Республикасы
Экология және табиғи
ресурстар министрінің
2025 жылғы 1 шілдедегі
№ 181-Ө бұйрығына
қосымша

Мамандандырылған ұйым үшін жануарлар дүниесі мен ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау жөніндегі жұмыстарды жүргізуге арналған авиациялық техникаға, арнайы көлікке, байланыс құралдары жабдығына, навигациялық жабдықтар мен арнайы құралдарға қажеттіліктің заттай нормалары

1. Жануарлар дүниесін және ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау бойынша авиациялық техникаға қажеттілік нормалары

№ р/с	Атауы	Қорғау аумағы (киік, қарақұйрық, арқар мен өзге жануарлар)	Заттай норманың өлшем бірлігі	Заттай нормалардың қолданылу саласы	Заттай нормалардың таралу саласы	Заттай нормалардың анықтамасы мен қолданылуын нақтылайтын сипаттамалар (авиациялық техникада қажеттілік нормасы)
1	2	3	4	5	6	7
1	Сыйымдылығы 4-8 адам құрайтын және жер бедерлі жазықтықтан ұшу мен қонуға техникалық мүмкіндігі бар ұшақтар	Киіктер Орал және Үстірт популяциясы	1 бірлік, жылына 400 ұшу сағаты		Батыс Қазақстан, Маңғыстау, Атырау облыстары	
		Киіктер Бетпақдала популяциясы	1 бірлік, жылына 500 ұшу сағаты		Ақмола, Ақтөбе, Алматы, Шығыс Қазақстан, Қарағанды, Қостанай, Қызылорда, Павлодар облыстары	
		Қарақұйрық	жылына 200 ұшу сағаты		Алматы, Жамбыл, Кызылорда, Маңғыстау, Түркістан және Жетісу облыстары	
		Киіктер Орал және Үстірт популяциясы	1 бірлік, жылына 200 ұшу сағаты		Батыс Қазақстан, Маңғыстау, Атырау облыстары	
					Ақмола, Ақтөбе, Алматы,	

2	Сыйымдылығы 2-6 адамдық тікұшақтар	Киіктер Бетпақдала популяциясы	1 бірлік, жылына 150 ұшу сағаты	Сирек кездесетін және құрып кету қаупі бар жабайы жануарлар түрлері мен киіктерді және ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау жұмыстарын жүргізу үшін	Шығыс Қазақстан, Қарағанды, Қостанай, Қызылорда, Павлодар облыстары	Сирек кездесетін және құрып кету қаупі бар жабайы жануарлар түрлері мен киіктерді қорғауда авиациялық қорғау жұмыстарын жүргізу
		Арқар	жылына 350 ұшу сағаты		Ақмола, Алматы, Шығыс Қазақстан, Жамбыл, Қарағанды, Қызылорда, Павлодар және Түркістан облыстары	
		Қарақұйрық	жылына 250 ұшу сағаты		Алматы, Жамбыл, Қызылорда, Маңғыстау, және Түркістан облыстары	
3	Пилотсыз ұшу аппараты	Киіктер Орал және Үстірт популяциясы	1 бірлік		Батыс Қазақстан, Маңғыстау, Атырау облыстары	
		Киіктер Бетпақдала популяциясы	1 бірлік		Ақмола, Ақтөбе, Алматы, Шығыс Қазақстан, Қарағанды, Қостанай, Қызылорда, Павлодар, Ұлытау, Абай облыстары	

2. Жабайы жануарлар санын реттеу үшін арнайы көлік қажеттілігі нормалары

№ р/с	Атауы	Реттеу аумағы	Заттай норманың өлшем бірлігі	Заттай нормалардың қолданылу саласы	Заттай нормалардың таралу саласы	Заттай нормалардың анықтамасы мен қолданылуын нақтылайтын сипаттамалар (авиациялық техникада

						қажеттілік нормасы)
1	2	3	4	5	6	7
1	Рефрижератор-ұша таситын жоғары өтімді жүк автомобилі	Киіктер Орал және Бетпақдала популяциясы	Әр облысқа 2 дана	Жабайы тұяқты жануарлар санының экономикаға зиянын болдырмау және биологиялық тепе-теңдікті сақтау мақсатындағы реттеу жұмыстары	Батыс Қазақстан, Маңғыстау, Атырау, Ақмола, Ақтөбе, Жамбыл, Шығыс Қазақстан , Қарағанды, Қостанай, Қызылорда, Павлодар, Ұлытау, Абай облыстары	Жабайы тұяқты жануарлардың санын реттеу жұмыстары экономикаға келетін зиянды болдырмау және биологиялық тепе-теңдікті сақтау үшін өте маңызды. Бұл шаралар табиғатты қорғау және шаруашылық қызметті басқарудағы кешенді тәсілдің бөлігі болып табылады.
2	Аспалы жабдығы бар доңғалақты трактор	Киіктер Орал және Бетпақдала популяциясы	Әр облысқа 2 дана			

3. Жануарлар дүниесін және ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау бойынша арнайы көліктің қажеттілік нормалары

№ р/с	Атауы	Бөлімшелердің атауы					Заттай норманың өлшем бірлігі	Заттай нормалардың қолданылу саласы	Заттай нормалардың таралу саласы	Заттай нормалардың анықтамасы мен қолданылуын нақтылайтын сипаттамалар (арнайы көліктің тиістілік нормасы)
		Орталық аппараттың бақылау - инспекциялық бөлімі	ОА бақылау - инспекциялық бөлімнің басшылығы	Ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау қызметі	Сирек кездесетін және құрып кету қаупі бар жабайы жануарлар түрлерін қорғау және мониторингтеу бойынша жедел топтар	Өңірлік филиалдары				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
							жануарлар			

1	Жеңіл автомобиль (толық жетекті, жол таңдамайтын), қозғалтқыш көлемі 2 литр кем емес және 5 литр артық емес	+	+	+	+	+	дүниесін қорғау бойынша әрбір 3 инспекторға, өңірлік филиалмен ЕҚТА басшысына 1 бірліктен 1 бірліктен	Жануарлар дүниесін, ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау және пайдалану жұмыстарын жүргізу үшін	"Охотзоопром" ӨБ" РМҚК және олардың өңірлік филиалдары, ҚР ЭТРМ ОШЖДК Ерекше қорғалатын табиғи аумақтары	Жануарлар дүниесін, ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау және пайдалану жұмыстарын жүргізу
2	Жоғары өтімділікті жүк автомобилі жабық қорапты - фургоны	+	+	+	+	+	жануарлар дүниесін қорғау бойынша әрбір 5 инспекторға 1 бірліктен			
3	Қозғалтқыш көлемі кемінде 450 текше сантиметрлік кросстық мотоцикл	+	+	+	+	+	жануарлар дүниесін қорғау бойынша әрбір 10 инспекторға 1 бірліктен			
4	Қарда жүретін қозғалтқыш көлемі 500 кем емес және 1500 артық емес текше сантиметр	+	+	+	+	–	жануарлар дүниесін қорғау бойынша әрбір 10 инспекторға 1 бірліктен			

4. Жануарлар дүниесін және ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау бойынша арнайы көліктің қажеттілік нормалары

№ р/с	Заттай нормалардың атауы (арнайы көлік құралдарының түрі)	Табиғи аймақтар	Өлшем бірлігі	Орташа тәуліктік жүріп-өту нормалары		Заттай нормалардың қолданылу саласы	Заттай нормалардың таралу саласы	Заттай нормалардың анықтамасы мен қолданылуын нақтылайтын сипаттамалары (қорғау, есепке алу және мониторинг бойынша жұмыстар жүргізу үшін арнайы көліктің орташа тәуліктік жүріп-өту нормасы)
				тәулігіне километр	тәулігіне мотосағат			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Толық жетекті, жол таңдамайтын жеңіл автомобиль	Далалы Шөлді Орманды Таулы	Километр	300 300 25 15	– – – –	Жануарлар дүниесін қорғау, өсімін молайту және пайдалану, ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау, сирек кездесетін және құрып кету қаупі бар жабайы жануарлар түрлерін және киіктерді есепке алу және	" Охотзоопром" ӨБ" РМҚК және олардың өңірлік филиалдары (Батыс, Орталық, Оңтүстік, Орал), ҚР ЭТРМ ОШЖДК Ерекше қорғалатын табиғи аумақтары	Жануарлар дүниесі саласында қорғау, есепке алу және мониторинг бойынша жұмыстар жүргізу
2	Жабық қорапты-фургоны бар жоғары өтімді жүк автомобилі	Далалы Шөлді Орманды Таулы	Километр	300 300 15 10	– – – –			
3	Кросстық мотоцикл	Далалы Шөлді Орманды Таулы	мото/сағат	– – – –	8 8 8 8			
	Қарда жүретін							

4	машина немесе техника	Далалы Шөлді Орманды Таулы	мото/сағат	– – – –	8 8 8 8	мониторинг теу жұмыстарын жүргізу үшін		
5	жоғары өтімді кузовы жабық фургон жүк автомобилі (Рефрижератор-ұшаӊ тасиtын)	Далалы Шөлді	Километр	500 500	- -	Жабайы тұяқты жануарлар санының экономикаға зиянын болдырмау және биологиялық тепе-теңдікті сақтау мақсатындағы реттеу жұмыстары	Батыс Қазақстан, Маңғыстау, Атырау, Ақмола, Ақтөбе, Жамбыл, Шығыс Қазақстан, Қарағанды, Қостанай, Қызылорда, Павлодар, Ұлытау, Абай облыстары	Экономикаға келетін зиянды болдырмау және биологиялық тепе-теңдікті сақтау мақсатында жабайы тұяқты жануарлардың санын реттеу жұмыстарын жүргізу
6	Аспалы жабдығы бар доңғалақты трактор	Далалы Шөлді	Километр					

5. Жануарлар дүниесін және ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау бойынша жұмыстар жүргізу үшін байланыс құралдары жабдықтарының қажеттілік нормалары

		Бөлімшелер атаулары													
		Кәсіп орнының орталық аппаратының (ОА) басшылығы	ОА бақылау-инспекциялық бөлімінің басшылығы	Ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың (ЕҚТА) қорғау қызметінің	Сирек кездесетін және құрып кету қаупі бар жабайы жануарлар түрлерін қорғау және мониторингтеу бойы	Кәсіп орнының өңірлік филиалдарының басшылығы	Кәсіп орын ОА бақылау-инспекциялық бөлімі	ЕҚТА қорғау қызметі (мемлекеттік қорық аймағы	Сирек кездесетін және құрып кету қаупі бар түрлерін қорғау және мониторингтеу	Сирек кездесетін және құрып кету қаупі бар жабайы жануарлар қорғау және мониторингтеу	Кәсіп орнының өңірлік фили		Затта	Затта	Заттай нормалардың анықтамасы мен қолданылуын нақтылайтын сипаттамалар (жабдықтар мен байланыс құрал

№	Заттай нормалардың атауы			басшылығы	нша жедел топтардың басшылығы			және қаумалы)	бойынша қызметі	бойынша жедел топтар	алдары	Заттай норманың өлшем бірлігі	й нормалардың қолданылу саласы	й нормалардың таралу саласы	дарының заттай нормалары)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Стационарлы радиостанция (репитор)	–	–	–	–	–	+	+	–	–	+	О А үшін және әрбір кордонға 1 бірлік, әрбір филиалға 1 бірліктен			
2	Автомобильдік радиостанция	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	1 бірліктен әрбір арнайы автокөлікке			
												1 бірліктен басш	Жанурлар дүниесін	Охотзоопром" ӨБ" РМҚК	Жанурлар дүниесін қорға

												ыға және оның орын басарларына, бөлімше басшыларына және олардың орын басарларына, 2 бірліктен ЕҚТА қорғау бойынша әрбір инспекторлық топқа	қорғау, өсімін молайту және пайдалану, ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау жұмыстарын жүргізу үшін	және олардың өңірлік филиалдары (Батыс, Орталық, Оңтүстік, Орал), ҚР ЭТРМ ОШЖДК ерекше қорғалатын табиғи аумақтар	у, өсімін молайту және пайдалану, ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау жұмыстарын жүргізу
3	Радиостанциясы малданатын	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
4	Көлік мониторингінің GPS жүйесі	+	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1 бірлік			
5	GPS навигатор стационарлы	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	1 бірліктен әрбір арнайы автокөлікке			

6. Жануарлар дүниесін және ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау бойынша жұмыстарды жүргізу үшін навигациялық құрылғының қажеттілік нормалары

№ р/с	Заттай нормалардың атауы	Бөлімшелердің атауы									Заттай норманың өлшем бірлігі	Заттай нормалардың қолданылу саласы	Заттай нормалардың таралу саласы	Заттай нормалардың анықтамасымен қолданылуын нақтылайтын сипаттамалар (навигациялық жабдықтың заттай нормасы)
		Кәсіпорынның ОА басшылығы	ОА бақылау-инспекциялық бөлімінің басшылығы	Ерекше қорғалатын табиғи аумақты қорғау (ЕҚТА) қызметінің басшылығы	Сирек кездесетін және құрып кету қаупі бар жабайы жануарлар түрлерін қорғау және мониторингтеу бойынша жедел топтардың басшылығы	Кәсіпорынның өңірлік филиалдарының басшылығы	Кәсіпорынның ОА бақылау-инспекциялық бөлімі	Ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау қызметі (мемлекеттік қорық аймағы және қаумалы)	Сирек кездесетін жабайы жануарлар түрлерін және киіктерді қорғау және мониторингтеу бойынша жедел топтар	Кәсіпорынның өңірлік филиалдары				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Автомобильдік видеотіркеуші	+	+	+	–	–	–	–	–	–	әрбір арнайы автомобильдік көлік бірлігіне 1 бірліктен			
2	Түнгі көру аспабы (тепловизор)	–	–	–	–	–	+	+	+	+	әрбір жануарлар дүниесін қорғау бойынша инспекторлық	Жануарлар дүние	"Охотзоопром" ӨБ" РМҚ	Жануарлар дүние

											топқа 1 бірліктен	сін қорғау, өсімін молайту және пайдалану мен ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау жұмыстарын жүргізу үшін	К және олардың өңірлік филиалдары (Батыс, Орталық, Оңтүстік, Орал), ҚР ЭТРМ ОШЖДК ерекше қорғалатын табиғи аумақтары	сін қорғау, өсімін молайту және пайдалану мен ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау жұмыстарын жүргізу үшін
3	Фотоаппарат	+	+	+	+	+	+	+	+	+	ОА-ның әрбір бөлімшесіне 1 бірліктен әрбір инспекторлық топқа 1 бірліктен			
4	Видеокамера	+	+	+	–	–	+	+	+	–	ОА-ның әрбір бөлімшесіне 1 бірліктен әрбір инспекторлық топқа 1 бірліктен			
5	Дүрбі еселігі кем дегенде 8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	әрбір арнайы автомобильдік көлікке 1 бірліктен			

7. Жануарлар дүниесін және ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау бойынша жұмыстарды жүргізу үшін арнайы құралдардың қажеттілік нормалары

		Бөлімшелер атауы												
					Сирек кездесетін				Сирек кездесетін					Заттай норма

№ р/с	Заттай нормалардың атауы (арнайы құралдар)	Кәсіпорынның ОА басшысы	ОА бақылау-инспекциялық бөлімінің басшылығы	Ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды (ЕҚТА) қорғау қызметінің басшылығы	және құрып кету қаупі бар жабайы жануарлар түрлерін қорғау және мониторингтеу бойынша жедел топтардың басшылығы	Кәсіпорынның өңірлік филиалдарының басшылығы	Кәсіпорынның ОА бақылау-инспекциялық бөлімі	Ерекше қорғалатын табиғи аумақты қорғау қызметі (мемлекеттік қорық аймағы және қаумалы)	және құрып кету қаупі бар жабайы жануарлар түрлерін және киіктерді қорғау және мониторингтеу бойынша жедел топтар	Кәсіпорынның өңірлік филиалдары	Заттай норманың өлшем бірлігі	Заттай нормалардың қолданылу саласы	Заттай нормалардың таралу саласы	лардың анықтамасымен қолданылуын нақтылайтын сипаттамалар (навигациялық жабдықтардың тиістілік нормасы)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Қолкісен (БР, БР-С)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	кәсіпорын басшысына және оның орын басарларына, бөлімшелер басшыларына және олардың орын басарларына 1 бірліктен әрбір жануа			

											рлар дүниесін қорғау бойынша инспекторға 1 бірліктен	Жануарлар дүниесін қорғау, өсімін молайту және пайдалану, ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды және сирек кездесетін және құрып кету қаупі бар жабайы жануарлар түрлерін және киікте	"Охотзоопром" ӨБ" РМҚК және олардың өңірлік филиалдары (Батыс, Орталық, Оңтүстік, Орал), ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды және сирек кездесетін және	Жануарлар дүниесін және ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды қорғау жұмыстары
2	Резеңке таяқша (арнайы)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	кәсіпорын басшысына және оның орын басарларына, бөлімшелер басшыларына және олардың орын басарларына 1 бірліктен			
											әрбір жануарлар дүниесін қорғау бойынша инспекторға 1 бірліктен			
											басшысын			

3	Кемінде 3-сыныпты қорғайтын кеудеше	+	+	+	+	+	+	+	+	+	а және оның орын басарларына, бөлімшелер басшыларына және олардың орын басарларына 1 бірліктен әрбір жануарлар дүниесін қорғау бойынша инспекторға 1 бірліктен	рді қорғауды бақылауды қамтамасыз ету, өндірістік процеспен қамтамасыз ету	құрып кету қаупі бар жабайы жануарлар түрлерін және киіктер	
4	Көк түсті шұғылалық шамшырақ	+	+	+	+	+	+	+	+	+	әрбір арнайы жеңіл автомобильдік көлікке 1 бірліктен			
5	Көлікті мәжбүрлі тоқтатуға арнал	+	+	+	+	+	+	+	+	+	әрбір арнайы автомобильдік			

	ған құрылғы ("Еж-М")										көлікке 1 бірліктен			

Ескертпе:

ҚР ЭТРМ ОШЖДК – Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігі Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитеті;

"Охотзоопром" ӨБ" РМҚК – "Охотзоопром" өндірістік бірлестігі" республикалық мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны;

ЕҚТА – Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігі Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитетінің қарамағындағы табиғат қорғау мекемелеріне бекітілген ерекше қорғалатын табиғи аумақтар;

ОА – Орталық аппарат – "Охотзоопром" өндірістік бірлестігі" республикалық мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК